

PATIENTSÄKERHET

2152 Oenig ansvarsnämnd anmäler läkare för att ha vållat en patients död. De två läkarna i nämnden vill i stället ge kollegan en disciplinpåföljd

2153 Hälseneruptur kunde omgående ha bekräftats med Thompsons test

DEBATT OCH BREV

2154 Klamydia ökar och nuvarande strategi måste ifrågasättas *Staffan Sylvan, Brith Christenson*

2155 Vi behöver en bättre klamydiastrategi *Björn Herrmann*

2156 Replik: Hur förklara att positiva klamydiaprov ökar när komplikationerna minskar? *Per-Anders Mårdh*

2158 Samling kring klamydiaproblematiken: Test och smittspårning nödvändigt – ändrat sexualbeteende krävs också! *Carin Anagrius, Per-Anders Mjörnberg*

2159 Ingen ökning av ektopiska graviditeter bland tonåringar *Karin Edgardh, Björn Herrmann, Lena Marions*

2160 Replik: Ökning av ektopiska graviditeter kan ha många orsaker *Per-Anders Mårdh*

2161 Fattig och sjukskriven *Jonas Sjögren*

2162 Dubbelmoral om sjukskrivningar

på Dagens Nyheters ledarsida *Christina Spjut*

2163 Tidningen Apotekets svar om RLS kontrasterar mot Boehringer Ingelheims tystnad *Bengt Järhult*

2164 Utrusta polisen med defibrillatorer *Ardavan Khoshnood*

Ett ovanligt fall *Larserik Blixt*

Flödesmotståndet ökar 16 gånger om radien halveras *Dick Delbro*

KULTUR

2165 Heliga Orlans reinkarnation – kirurgi som konstverk *Jennie Fahström*

2168 MEDDELANDE OCH KRYSS

2170 LEDIGA TJÄNSTER

2172 PLATS- OCH EFTERTEXTANNONSER

Nästa nummer

Nr 30–31 kommer ut den 26 juli

Artiklar märkta med r-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

PÅPEKANDE

Påpekande rörande artikeln Sudbø J. DNA-ploidianalyse – en möjlighet till tidlig identifikation av patienter med risiko för oral cancer. Läkartidningen 2001;98:4980-4.

Den norske cancerforskaren Jon Sudbø har i en rad internationellt uppmärksammade artiklar beskrivit vilka cellförändringar i munhålan som kan utvecklas till invasiv cancer.

Jon Sudbøs forskningsdata har efter misstankar om oegentligheter granskats av en oberoende granskningskommission. Kommissionen, tillsatt av Rikshospitalet i Oslo, riktade så allvarlig kritik mot Sudbø att hans resultat kan ogiltigförklaras och flertalet arbeten därmed dras tillbaka. Detta gäller även artikeln i Läkartidningen, som i allt väsentligt bygger på ett arbete ursprungligen publicerat i *New England Journal of Medicine* (2001; 344:1270-8).

Enligt internationell praxis bör ett återkallande begäras av författaren eller vederbörandes forskningsinstitution. Läkartidningen inväntar Rikshospitalets ställningstagande i frågan.

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
Läkartidningen

Forskningsfusk – lättare upptäcka än åtgärda

A vslöjanden om manipulerad forskning får stor publicitet i medier och åtföljs av de obligatoriska kraven på fler kontrollinstanser. Men vad händer med felaktiga artiklar när granskningen är klar och publiciteten lagt sig? Inte mycket, visar en aktuell rapport i *Science* (2006;312:38-43).

Forskare som tillrättalägger data är oftast mycket produktiva. De som fällt för några felaktiga studier kan ha skrivit flera hundra arbeten som också måste granskas. Bara det kan sysselsätta en expertgrupp under flera år – i den mån villiga granskare och ekonomiska medel för uppdraget går att hitta. Därefter återstår problemet att få tidskrifterna att dra tillbaka de tvivelaktiga publikationerna. Det gör man ogärna om inte författarna eller deras forskningsinstitution begär det explicit. En tidskrift kan bli färd i en civilrättslig process om man drar tillbaka ett arbete utan juridiskt bindande bevis – ett problem som de flesta redaktörer ogärna utsätter sig för.

Fallet med den tyske onkologen Friedhelm

Herrmann är ett belysande exempel. Herrmann var författare till 347 arbeten, varav 94 ansågs innehålla förfalskade eller suspekta data. Av dessa blev 19 slutligen återkallade. Med tanke på utfallet och på att undersökningen tog tre år var det ett slöseri med tid, enligt kommitténs ordförande professor Ulf Rapp.

S å det allvarligaste problemet med forskningsfusk, att felaktiga eller förfalskade arbeten fortsätter att användas i den vetenskapliga litteraturen, har egentligen fått minst uppmärksamhet och resurser, enligt *Science*. Att hitta fuskarna tycks lättare än att stoppa felaktiga artiklar. I fallet Herrmann har 17 av de 19 tillbakadragna artiklarna fortsatt att citeras flitigt. Tillbakadragandet tycks inte ha fått tillräcklig uppmärksamhet.

Se även artiklarna på sidan 2118 i detta nummer samt »Påpekande« uppe till höger på denna sida.

»I fallet Herrmann har 17 av de 19 tillbakadragna artiklarna fortsatt att citeras flitigt.«

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se